

OOSTENDE 1604 - 1645

door Lic. hist. P. VANDEWALLE

Sedert de tragische brand van het stadhuis van Oostende en het daar bewaarde archief tijdens de nacht van 27 op 28 mei 1940 (1), is het bestuderen van de geschiedenis van Oostende een bijzonder moeilijke onderneming geworden. De enkele bronnen die nog beschikbaar zijn laten ons toe enkele beperkte aspecten van de Oostendse geschiedenis te benaderen. In deze bijdrage willen wij een drietal onderwerpen aansnijden : de bevolkingsevolutie, de openbare werken en de stadsfinancies en de magistraat van de stad.

Een eerste benadering van de bevolkingsevolutie van Oostende kunnen wij aan de hand van de gegevens die Dr. J. Mertens in *Ostendiana II* publiceerde (2), de bevolking zou in 1533 en in 1661 respectievelijk 5265 en 6000 inwoners geteld hebben. Om de toestand van de bevolking tijdens de eerste helft van de XVIIe eeuw te kennen, konden wij beroep doen op twee gelegenheidsbronnen : de eerste is de reeks klappers op de verdwenen parochieregisters, de tweede de bedragen van een reeks belastingen die te Oostende geheven werden. De eerste bron is een gelegenheidsbron die wij met de grootste omzichtigheid moeten aanwenden : het gaat hier om de klappers op parochieregisters, dit opstellen van de klappers zal zekerlijk een aantal fouten met zich meegebracht hebben en deze fouten kunnen wij niet terugvinden en verbeteren. Daarbij komt dat wij met veel geduld uit registers die alfabetisch werden opgesteld de geboorten per jaar hebben genoteerd wat ook niet foutloos kan gebeurd zijn (3). Desondanks konden wij voor de periode 1607 - 1645 toch een benaderend aantal geboorten per jaar vaststellen. De juiste gegevens worden in Bijlage I weergegeven.

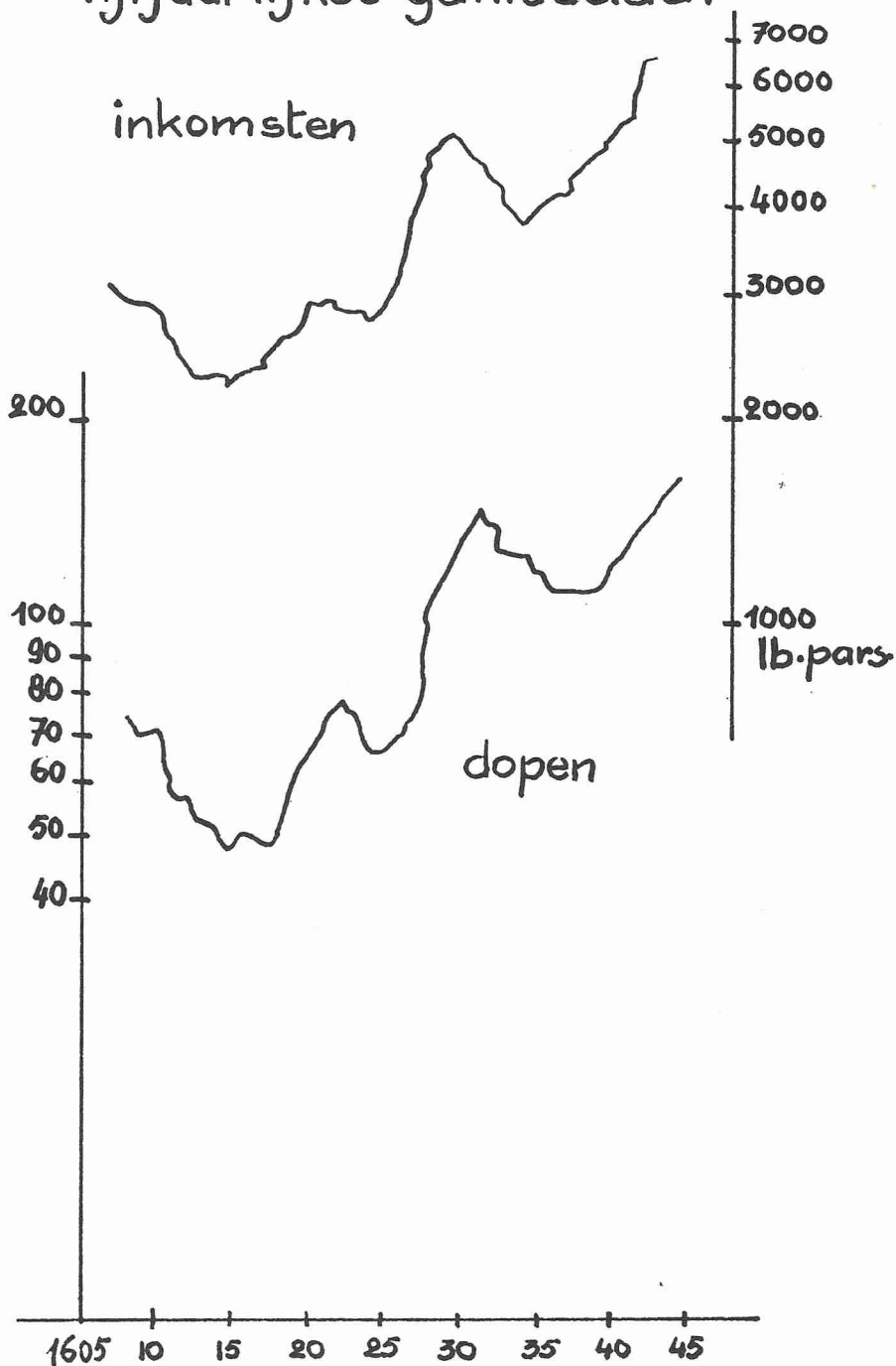
Uit de vijfjaarlijkse gemiddelden kunnen wij een duidelijke beweging van het aantal geboorten volgen : van 1607 tot 1617 moeten wij een duidelijke achteruitgang van het aantal geboorten vaststellen. Vanaf 1617 stijgt het aantal geboorten opnieuw tot 1622 om daarna een kleine inzinking te kennen tot 1625. Vanaf dit jaar komt een forse stijging tot 1631 gevolgd door een nieuwe inzinking die duurt tot 1637 waarop het aantal geboorten

(1) J. Mertens : *Archief van en over Oostende*, in *Ostendiana I*, Oostende 1972, p. 25.

(2) J. Mertens, *Het haardgeld te Oostende in 1533, haar inwoners en hun sociale stratificatie*, in *Ostendiana II*, Oostende 1975, p. 40.

(3) De klappers op de verloren gegane parochieregisters van Oostende berusten op het Rijksarchief te Brugge, de VVF-Oostende bezit fotokopieën van deze klappers. Bij het onderzoek van de klappers werden wij geholpen door de heren Beyen, Morez en Rotsaert.

Vijfjaarlijkse gemiddelden

toeneemt tot 1644. Het laagste aantal geboorten stelden wij vast in 1617 : toen zagen 40 kinderen het levenslicht, in 1645 daarentegen konden wij 207 geboorten noteren. Opvallend is dat de evolutie van het aantal geboorten te Oostende nagenoeg identiek is aan de evolutie van de geboorten in de dichtbijge Kasselrij Veurne tijdens dezelfde periode. Zoals in de Kasselrij Veurne stegen de geboorten ook te Oostende telkenmale na een zware pestepidemie of periode van grote duurte der levensmiddelen : zo hadden wij pest tijdens de oogstjaren 1615-16 en 1616-17, tijdens de jaren 1624-25 en 1625-26, duurte en pest tijdens de jaren 1630-1633 en tijdens de periode 1637-1640 (4). Telkenmale na een dergelijke uitdunning van de bevolking komt een ware golf van geboorten. Het tellen van het aantal geboorten en het volgen van de evolutie ervan was een eerste poging om het bevolkingsaantal te kunnen achterhalen, het is immers zo dat er een verband bestaat tussen het aantal geboorten en het totaal aantal inwoners. De vraag is echter te weten welke de verhouding is tussen het aantal mensen en het aantal geboorten. Dr. C. Vandenbroeke berekende dat tijdens de periode 1630-1649 er per 1000 mensen 37,2 geboorten waren (5). Tijdens de periode 1640-1645 hadden wij een gemiddelde van 163 geboorten wat tegenover een bevolking van 4381 mensen zou staan. Daar er in 1644 120 % meer geboorten waren dan in 1608 mogen wij door vergelijking veronderstellen dat er in 1608 1989 personen in Oostende leefden. Als wij echter weten dat onmiddellijk na het einde van het beleg van Oostende in 1604 er slechts enkele inwoners overgebleven waren (6), en er in 1608 reeds een kleine 2000 mensen in de stad zouden vertoeven, moeten wij ons ernstig afvragen of het berekende bevolkingscijfer wel aan de werkelijkheid beantwoordt.

Er moet terdege mee rekening gehouden worden dat het opgegeven cijfer voor 1608 slechts benaderend is, maar desondanks denken wij dat het cijfer de werkelijkheid benadert : na het beleg zullen zeker een aantal mensen die de stad voor het beleg ontvluchtten naar Oostende teruggekomen zijn omdat zij er belangen hadden, anderzijds zal de heropbouw van de stad zeker een aantal werklieden aangetrokken hebben maar ook een aantal avonturiers die uit alle mogelijke situaties munt trachten te slaan.

Er moet terdege mee rekening gehouden worden dat het opgegeven cijfer naderen : wij kennen de opbrengst van belastingen op bier, wijn en brandewijn en daar deze producten alleen voor menselijke consumptie dienen mogen wij veronderstellen dat deze producten meer of minder zullen verbruikt worden naargelang het bevolkingsaantal toeneemt of daalt. In bijlage II brengen wij de bedragen samen van die belastingen, die in de bronnen « bierboom, wynboom en brandewynboom » genoemd worden. Daar er geen tariefwijzigingen vermeld worden — wat wel het geval is met andere belastingen — veronderstellen wij dat steeds het zelfde tarief

(4) Zie ons doctoraal proefschrift in voorbereiding.

(5) C. Vandenbroeke, *Prospektus van het historisch-demografisch onderzoek in Vlaanderen*, in HSEM, CXIII, Brugge 1976, p. 52.

(6) E. Vlietinck, *Het Oude Oostende en zijn driejarige belegering (1601-1604)*, Oostende 1897, p. 310.

werd toegepast (7). Ook bij deze bedragen berekenden wij vijfjaarlijkse gemiddelden die wij op grafiek plaatsten. Uit de bedragen en de grafiek moeten wij vaststellen dat de bovenvermelde belasting een zelfde evolutie kent als het geboortecijfer. Dit doet ons veronderstellen dat het geboortecoëfficiënt in Oostende weinig schommelingen onderging. Vanuit deze veronderstellingen vertrekkend zouden wij volgende bevolkingscijfers voor Oostende kunnen vooropstellen :

Jaar	Inwoners
1608	1989
1615	1291
1621	2125
1625	1775
1631	3874
1637	2959
1644	4381

Wanneer wij als tweede aspect van de geschiedenis van Oostende tussen 1604 en 1645 het financiële beheer van de stad nader willen beschouwen is dit omdat de stad volledig diende heropgebouwd te worden na het rampzalige beleg en dit zware financiële inspanningen kon vergen. Hoe de stad eruit zag na het beleg wordt door E. Vlietinck beschreven : de stad was niet veel meer dan een puinhoop (8). De financiële weerslag van de herstellingswerken vonden wij in de post « refectien » van de uitgaven in de stadsrekeningen van de stad. Jaarlijks werd een bedrag besteed aan herstellingswerken maar als wij deze bedragen vergelijken met de totale uitgaven — alle cijfers worden in Bijlage III gegeven — dan stellen wij vast dat de herstelwerken een zeer groot deel van de uitgaven vormden in drie perioden : 1606-1609, 1627-1631 en 1640-1645. Laten wij de herstelwerken chronologisch volgen.

Tijdens de eerste periode van grote uitgaven 1606-1609 zien wij dat er een reeks dringende werken worden uitgevoerd. In de eerste plaats zijn er de wegenwerken waarvan wij vermeldingen als deze vonden : « van te vullen ende vermaecken van een hoochde de straete loopende over de marct naer de westpoorte tot gheleet » (9) of het herstel van de « wech ende straete ande oostpoorte deser stede die niet passeerlick was » (10) of « betaelt... van 107000 bricken ofte careel steen vande oude kercke doen brecken ten dienste van de reparatie van stadts wercken » (11) of « vande straete vande westpoorte totter marct te slichten pitten en dalen te vullen ende hooghen » (12) of van het « vullen vande steenpitten op de marct »

(7) Zie de rekeningen van de stad Oostende over de jaren 1606-1645 die berusten op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, fonds Rekenkamer, nr 37405-37445.

(8) E. Vlietinck, o.c., p. 310.

(9) A.R.A., R.K., 37405, f° 26v°.

(10) A.R.A., R.K., 37405, f° 27.

(11) A.R.A., R.K., 37406, f° 35.

(12) A.R.A., R.K., 37406, f° 37v°.

(13). Naast de wegenwerken werd ook gedacht aan de scheepvaart en werden de nodige uitrustingswerken uitgevoerd. Zo wordt gewerkt aan een « sluuse geresolveert te ligghen inde vesten deser stede tot dienste vande vaert » (14) of men betaalt om « te maecken ende up te rechten de caye buyten de oostpoorte van 6 brabantse roeden lanck » (15), ook wordt er geld besteed aan de « lanteerne dienende totte vierbakene deser stede » (16).

Veel geld diende uitgegeven te worden voor het herstel vande « aerme ende ghedesoleerde kercke binnen deser stede » (17), in 1606-07 was dat 5030 lb pars en in 1607-08 betaalde men 848 lb voor 7714 lb lood dat bij de herstelling van de kerk gebruikt werd (18), in 1608-09 tenslotte betaalde men nog eens 2400 lb pars (19). Naast deze noodzakelijke werken had de stad nog geld om haar imago wat op te frissen, zo werd een vergoeding gegeven aan Jan van Steenlant die zijn huis liet dekken « met hardack ende teghelen omme teviteren brant ende de stadt te meer te versieren » (10).

Buiten de perioden waarin grote sommen werden besteed aan de stadswerken werd jaarlijks verder gewerkt aan de verbetering van de stadswegen : nagenoeg ieder jaar is er een post die vermeldt hoeveel er werd uitgegeven voor het vullen van de putten in de straten en het « calcyden » van de zelfde verkeerswegen. Soms vielen bepaalde werken op zoals die aan de haven : een aannemer krijgt 210 lb pars « ter cause dat hy by assistentie van zeven wercklieden heeft innegheheyt de nombre van neghentien pylen op de oostzyde vande havene deser stede dienende tot vastmaecken ende verzekeren vande groote schepen alhier uyt Spangnien ende andere quartieren arriverende » (21). In 1619-20 wordt er betaald voor « het wech voeren van de mesch hoopen » uit de stad (22). Terwijl de bestratingswerken onafgebroken verder gaan wordt in 1620-21 142 lb betaald voor « het leveren maecken ende legghen van een nieuwe buyse upde oostzyde vanden rampaerde deser stede tot afloopen ende suveren van het water vande erfven achter de nieuwe caystraete ende elders » (23). In 1625-26 betaalt de stad aan een timmerman 958 lb « van een nieuwen ponton by hem ghemaect ende ghelevert ten behouwe deser stede dienende omme daarmede over te setten de waeghens peerden ende passanten opde oostzyde vande havene deser stede » (24). Het volgende jaar wordt « betaelt an Jacques vande Werve ende Michiel de St Logies timmerlieden ende metsenaers de somme van 69 lb pars ter cause dat ylieden ande

(13) A.R.A., R.K., 37407, f° 31.

(14) A.R.A., R.K., 37405, f° 27.

(15) A.R.A., R.K., 37406, f° 38.

(16) A.R.A., R.K., 37407, f° 33v°.

(17) A.R.A., R.K., 37405, f° 28v°.

(18) A.R.A., R.K., 37406, f° 34v°.

(19) A.R.A., R.K., 37407, f° 39v°.

(20) A.R.A., R.K., 37405, f° 25.

(21) A.R.A., R.K., 37411, f° 26.

(22) A.R.A., R.K., 37418, passim.

(23) A.R.A., R.K., 37419, f° 30v°.

(24) A.R.A., R.K., 37424, f° 35.

Brugsche poorte ghemaect hebben een ontfangher vanden waterloop ande buyse aldaer ligghende » (25). In het zelfde jaar vinden wij nog : « betaelt an Frans du Mast de somme van 1392 lb omme leverynghe van 21100 syncrys by hem ghedaen ende gheoorboort in tmaecken thoofte vanden ponton ande oostzyde deser stede » (26). In het jaar 1628 moeten de bestratingswerken op de markt voltooid zijn want wij vinden volgende vermelding « betaelt aen Jan Crappe straetcalcyder de somme van 1932 lb pars van 34 ½ brabantse roeden nieuwe calcy van het resterende deel vande marct » (17).

Tijdens de periode 1628-1632 worden in de stad nieuwe grote werken uitgevoerd : ditmaal moet het « scepenuus » verruimd en verbeterd worden. Gedurende deze periode worden vele werkzaamheden uitgevoerd die beginnen met de aankoop van een huis naast het stadhuis : « Betaelt an dheer Jan Jacobsen van Loo 4800 lb van de coop van den huuse staende neffens tscepenuus », en alleen in het jaar 1629 wordt een bedrag van 23235 lb pars besteed aan de werken (28). In het volgende jaar werd nog eens voor 8324 lb werk verricht en tijdens de twee daaropvolgende jaren worden nog steeds betalingen genoteerd voor de werken aan het stadhuis. Het zou verkeerd zijn te denken dat de grote werken aan het stadhuis een einde zouden gemaakt hebben aan de bestratingswerken in de stad, zeker niet : in 1630-31 werd 2920 lb betaald voor « 160000 bethunsche dobbel dobbeletten steenen voor diversche nieuwe straeten » (29). Wij merken hierbij op dat de meeste kasseistenen uit Béthune in Noord-Frankrijk werden ingevoerd.

Ondertussen konden de dorstige Oostendenaars hun dorst gaan laven in de volgende drankgelegenheden :

de Croone	waard : Jan Woelaert
inde Franschen Schildt	Claude Levenaerde
xxx	Dieryck Janssens
St Sebastiaen	Guillemus Strael
Goude Leau	Noel Louueau
Boogaert	Lenaerd Masyn
Gulden Hoofd	Andries Heuse
Inghel	Joos de Modts
xxx	Frans Lauwaert
Inghelsche Schildt	Jan de Herera
Beer	rla Cornelis Couck
Fonteyne	Philips Boudeloot
Sterre	rla Loys van Woestenwynckel
Drake	Jan Vignan (30).

(25) A.R.A., R.K., 37425, f° 33v°.

(26) Ibidem.

(27) A.R.A., R.K., 37426, f° 28v°.

(28) A.R.A., R.K., 37427, f° 25v°.

(29) A.R.A., R.K., 37429, f° 29.

(30) A.R.A., R.K., 37431, passim.

Tijdens de periode 1641-1644 werden opnieuw dure openbare werken in de stad uitgevoerd. Dan worden twee projecten uitgevoerd : de « nieuwe torre » en de gevangenis. Voor het eerste werk werd in 1642 betaald voor :

— levering van arduyn dienende tot erectie vanden nieuwen torre cisteerne ende capelle	9560
— levering van 137000 stenen à 5 gulden 13 stuiver per 1000	1548
— vervoer van het arduin van Brugge naar Oostende	747
— vervoer van de stenen van Nieuwpoort naar Oostende en aankoop van stenen	7014
— kalk uit Duinkerke	575 (31)

In de volgende jaren 1642-43-44 werd vooral gewerkt aan een nieuwe gevangenis die in 1642-43 10455 lb vereiste en in 1643-44 10464 lb pars (32).

Tot daar de belangrijkste openbare werken, wij kunnen hierbij de vraag stellen wat deze openbare werken betekenden in de totale uitgaven van de stad Oostende : van de 37 rekeningsjaren waarover wij gegevens hebben waren er 10 jaren waarin de openbare werken meer dan 35 % van de totale uitgaven vertegenwoordigden. Een absoluut rekord wordt gescoord in 1628-29 waar het aandeel van de openbare werken 65 % der totale uitgaven vertegenwoordigt.

De stad Oostende diende voor zijn inkomsten vooral te rekenen op allerhande belastingen die op consumptiegoederen zoals brood, bier, wijn en brandewijn werden geheven. Deze belastingen werden verpacht voor een periode van zes of twaalf maanden aan de meest biedende die er dan maar moest voor zorgen dat hij de ingestelde pachtsom kon bijeen krijgen. Daar de inwoners van de stad ook het tarief kenden en niet méér belastingen wilden betalen dan nodig, was het voor de belastingspachter uiterst belangrijk een pachtsom in te stellen die zó dicht mogelijk de reële belastingssom benaderde. Daar de belastingen geïnd werden op goederen voor menselijke consumptie evolueerde de opbrengst mee met de bevolkingstoestand : zo zien wij dat de opbrengsten — en dus de inkomsten van de stad — het laagst zijn op ogenblikken dat het bevolkingsaantal in de stad laag ligt en omgekeerd. Naast de gewone inkomsten waren er ieder jaar « extraordinaire » inkomsten die zowel van testamenten als boeten konden afkomstig zijn.

De uitgaven hebben een vrij eenvoudig stramien : zij bestaan uit de lonen en wedden van de magistraten, de priesters en de bedienden van de stad ; daarnaast was er steeds een post voor openbare werken, een die voorzag in onderhoudsmateriaal en natuurlijk de altijd aanwezige post « presentwynen » of recepties. Ook was er ieder jaar een post voor « extraordinaire » uitgaven voorzien. Op de 37 rekeningsjaren waren er 21 rekenin-

(31) A.R.A., R.K., 37440, f° 33v°.

(32) A.R.A., R.K., 37441, f° 33v° en 37442, f° 32v°.

gen die met een deficit en 16 die met een boni sloten. In 1619-20 werd de laagste inkomstenson genoteerd, in 1642-43 de hoogste, de uitgaven kenden een minimum in 1619-20 en een maximum in 1644-45. Wat gebeurde er met het overschot of het tekort? Ieder jaar werd op het einde van de rekening een balans opgemaakt waarop aangestipt werd hoeveel er te veel of te kort was en dit werd overgedragen naar het volgende jaar waar op het einde van de rekening dit bedrag werd toegevoegd of afgetrokken van het nieuwe overschot of tekort. Over 37 jaren had de stad 1001648 lb pars ontvangen maar 1099448 lb pars uitgegeven zodanig dat het deficit 97800 lb bedroeg of gemiddeld 2643 lb per jaar. Vooral de grote openbare werken in de stad waren de oorzaak van het deficit op de stadsrekeningen.

Als derde onderwerp kozen wij de stadsmagistratuur. Ieder jaar werd in de maand september door een paar vertegenwoordigers van de vorst een aantal magistraten aangesteld: dit was een burgemeester, zeven schepenen en een tesorier of schatbewaarder. Deze mensen werden niet bij algemeen stemrecht verkozen maar uit de bijzonderste burgers der stad gekozen door de vorstelijke ambtenaren. Van democratie was er dus geen sprake.

Alhoewel de ambten van burgemeester of schepenen jaarlijks vrijkwamen en in theorie steeds andere mensen in aanmerking kwamen zien wij dat over 39 jaren op de 351 functies die te begeben waren er slechts 83 verschillende personen deze functies hebben waargenomen: iedere magistraat heeft gemiddeld gedurende 4 verschillende jaren een functie waargenomen.

De kampioen is ontegensprekelijk Guillaume Cousyn die een eerste maal schepenen werd in 1612 en een laatste maal voorkomt in 1644, hij was in het totaal 6 maal burgemeester geweest en 12 maal schepenen. Ook de zoon van Guillaume Cousyn, Christiaen, was in de schepenenlijsten te vinden nog tijdens het leven van zijn vader. Ook was er een familie die heel wat schepenen aan de stad heeft geleverd: de familie Borm — soms van Borm geschreven — had vijf leden die geregeld een ambt opnamen. Jan Borm is de eerste, hij was schepenen van 1617 tot 1625, jaar van zijn overlijden, hij was zes maal schepenen; vier zonen waren daarna actief: Boudewijn was van 1626 tot 1640 9 maal schepenen of tesorier; Daneel was van 1634 schepenen tot 1636, jaar van zijn overlijden; Joos was schepenen van 1627 tot 1631; Pieter begon zijn loopbaan in 1628 en was in 1644 nog schepenen, hij was in het totaal 12 maal schepenen of tesorier geweest. Van de 83 personen die een ambt bekleed hebben waren er drie van adel en zeven waren drager van de titel licentiaat in de rechten of in de geneeskunde, de andere personen werden niet op een of andere wijze met een titel bedacht.

Wij geven eerst de lijst der burgemeesters van Oostende.

Jo Eloy Masin 1606, 1607 (33).

Jacques Tengnaghel 1608.

Gilles Thielman 1609, 1610, 1611.

Jo Eloy Masin 1612, na zijn dood door Jan Tack vervangen.

(33) Alle gegevens komen uit de stadsrekeningen. De heer Jan Coopman bezorgde ons enkele aanvullingen. Het jaartal slaat steeds op het aanvangsjaar van het ambt: 1606 betekent dat de persoon burgemeester was vanaf september 1606 tot september 1607. De afkorting « Jo » betekent Jonkheer.

Hercules Thierin 1613, 1614, 1615.
 Jo Jan d'Armstorff 1616, 1617.
 Hercules Thierin 1618, 1619.
 Gillis Thielman 1620, 1621.
 Jo Remy de Vos 1622, 1623.
 Jo Hercules Thierin 1624, 1625, 1626, 1627.
 Jo Remy de Vos 1628, 1629.
 Martijn vanden Torre 1630, 1631, 1632.
 Guillaume Cousyn 1633, 1634, 1635, 1636.
 Cornelis van Heghelsom 1637, 1638.
 Guillaume Cousyn 1639, 1640.
 Jacques Chevallier 1641, 1642, 1643.
 Cornelis van Heghelsom 1644.

Uit de lijst blijkt dat een aantal burgemeesters meer dan één termijn in hun ambt blijven, niemand bleef echter langer dan 4 jaar na elkaar burge-meester.

Een ander belangrijk persoon in het leven van de stad was de pastoor van de hoofdkerk, de Sint-Petrus en Pauluskerk.

Wij vonden volgende pastoors :

Heer Christiaan de Brabander, tevens deken, was pastoor tot 30 juni 1607, datum van zijn overlijden.

Heer Guido Stassaert, een eerste maal vermeld in 1609, overleden tijdens het rekeningsjaar 1619-1620.

Heer Pieter vander Zijpen, wordt soms Joannes of Joos genoemd, werd een eerste maal vermeld in 1620-21 en bleef tot 1635-1636.

Heer George Geerardyn, pastoor vanaf 1636-37 tot zeker 1645 (34).

De eerste pastoor kreeg 600 lb pars per jaar als « salaris » voor de bediening van de kerk, pastoor Stassaert kreeg 800 lb., zijn opvolgers vander Zijpen en Geerardyn kregen elk 944 lb per jaar.

Tot besluit mogen wij stellen dat de stad Oostende vrij snel herstelde van de diepe wonden die het beleg haar hadden toegebracht : een aantal grote openbare werken zorgden voor de verdere verfraaiing van de stad terwijl het inwonersaantal steeds verder steeg.

(34) Alle gegevens werden geput uit de stadsrekeningen.

Dopen te Oostende

Jaar	Totaal aantal dopen	Vijfjaarlijks gemiddelde (35).
1607	49	
1608	103	74
1609	78	70
1610	66	71
1611	55	58
1612	52	56
1613	41	53
1614	66	51
1615	51	48
1616	43	50
1617	40	48
1618	51	51
1619	53	62
1620	70	67
1621	98	74
1622	65	79
1623	82	74
1624	78	66
1625	45	66
1626	58	70
1627	65	82
1628	105	108
1629	138	121
1630	176	133
1631	120	144
1632	125	138
1633	161	126
1634	107	126
1635	118	119
1636	118	111
1637	90	110
1638	124	112
1639	100	116
1640	130	126
1641	136	136
1642	141	143
1643	174	158
1644	132	163
1645	207	

(35) Het jaartal slaat op het kalenderjaar. Voor 1608 en 1644 berekenden wij een gemiddelde over vier gegevens.

Opbrengst van enkele belastingen te Oostende.

Jaar (36)	Bierboom	Wijnboom	Brandewijnboom	Totaal	Vijfjaarl. Gem.
1606	1797 lb pars	928 lb pars	551 lb pars	3276 lb pars	
1607	1700	579	546	2825	3161
1608	2426	594	367	3387	2986
1609	2200	528	430	3158	2914
1610	1638	272	376	2286	2877
1611					2589
1612	1099	659	920	2678	2357
1613	816	614	804	2234	2330
1614	867	432	932	2231	2360
1615	930	402	845	2177	2251
1616	999	575	904	2478	2319
1617	662	492	980	2134	2398
1618	1070	623	883	2576	2507
1619	1084	702	840	2626	2697
1620	922	670	1131	2723	2884
1621	980	558	1886	3424	2962
1622	1014	304	1751	3069	2932
1623	916	347	1706	2969	2868
1624	760	233	1481	2474	2782
1625	918	206	1280	2404	2899
1626	1107	340	1546	2993	3348
1627	1324	315	2016	3655	4071
1628	2460	547	2205	5212	4848
1629	2426	1121	2546	6093	5163
1630	3016	917	2352	6285	5199
1631	2226	851	1496	4573	4978
1632	1906	726	1200	3832	4504
1633	2150	819	1137	4106	3948
1634	1961	667	1098	3726	3748
1635	1696	507	1299	3502	4039
1636	1361	515	1700	3576	4263
1637	2351	701	2231	5283	4345
1638	2504	723	2001	5228	4663
1639	1212	451	2471	4134	4998
1640	1600	941	2553	5094	5221
1641	2191	1047	3061	5252	5652
1642	2057	1132	3207	6396	6684
1643	2550	1322	3511	7383	6684
1644	2660	1261	3784	7705	

(36) Het jaartal slaat op het rekeningsjaar dat steeds in september begint : 1606 betekent rekeningsjaar 1606-1607. Zie ook noot 35.

**Inkomsten en Uitgaven van de stad Oostende -
Uitgaven voor openbare werken.**

Jaar (37)	Inkomsten	Uitgaven	Uitgaven voor openbare werken
1606	27886 lb pars	18075 lb pars	7498 lb pars
1607	28241	32473	14225
1608	19242	36394	14335
1609	24912	16985	1379
1610			
1611	15214	18436	578
1612	15140	18670	1138
1613	17208	19321	3837
1614	18422	16885	2279
1615	19189	16721	2693
1616			
1617	17297	17767	2874
1618	13641	14827	2504
1619	12654	13425	1490
1620	19182	14420	1680
1621	29019	24327	5416
1622	23883	24692	3391
1623	23444	23787	2252
1624	19952	23867	1986
1625	19292	21358	2575
1626	26772	19743	2754
1627	31384	23769	3008
1628	45659	50031	32484
1629	44014	45268	22142
1630	43599	42746	18766
1631	37128	40996	17046
1632	38129	40169	3843
1633	39895	41483	5601
1634	36770	34252	2382
1635	28510	28075	2741
1636	18685	32388	1462
1637	33321	25794	1667
1638	30662	28267	2275
1639	34936	30431	4498
1640	28226	35353	2348
1641	41933	49491	20226
1642	52158	51382	20278
1643	42980	49805	24104
1644	46207	57575	13583

(37) Zie noot 36. Alle gegevens komen uit de stadsrekeningen.

Alfabetische lijst der magistraten.

- Allaertsoone, Pieter : S 1625, 1626, 1628, 1629, 1630 (38).
 Beerblock, Pieter : S 1638, 1644.
 Beernaert, Bertram : S 1606, 1607, 1610, 1611, 1612, 1613, 1615, 1616, 1620, 1621.
 Berot, Jacques, arts : S 1637, 1639, 1641, 1642.
 Borm, Boudewijn fs Jan : S 1626, T 1627, 1629, 1630, S 1631, 1633, 1636, 1637, 1640.
 Borm, Daneel fs Jan, arts : S 1634, 1635, 1636, overleden in 1636.
 Borm, Jan (soms van Borm) : S 1617, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, overleden in 1625.
 Borm, Joos : S 1627, 1630, 1631.
 Borm, Pieter fs Jan : S 1628, 1629, T 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, S 1639, T 1641, 1642, 1643, S 1644.
 Borry, Boudewijn : T 1628.
 Boureye, Joris : S 1614, T 1615, S 1616, 1617, 1619, T 1620, 1621, in 1621 vervangen door Adriaen Villegas.
 Brans, Bartolomeus : S 1607, 1609, 1614, 1615, 1617.
 Broure, Valentin : S 1630, 1632, 1633, 1636, overleden in 1636.
 Bulteel, Benedictus, arts : S 1640, 1644.
 Bultynck, Boudewyn : S 1622.
 Bytevynck, Jan : S 1637, 1639.
 Chevallier, Jacques : S 1616.
 Chevallier, Jacques : B 1641, 1642, 1643.
 Cornelissen, Pieter : S 1643.
 Cousin, Jan : S 1608.
 Cousyn, Christiaen fs Guillaume : S 1637, 1641, 1642.
 Cousyn, Guillaume : S 1612, 1616, 1622, 1623, 1625, 1626, 1627, 1630, 1631, 1632, B 1633, 1634, 1635, 1636, S 1638, B 1639, 1640, S 1644.
 d'Armstorff, Jan : B 1616, 1617, S 1618.
 de Carrion, Pieter : S 1606.
 de Clercq, Lieven : S 1626, 1628, 1629, 1631, 1632, 1634, 1635, 1636.
 de Crauwe, Gillis : S 1608, 1610.
 de la Flye, Geraerd : S 1610, 1611.
 de la Croense, Jean : S 1641, 1642, 1644.
 de Langhe, Pieter : S 1616, 1617.
 de Ruddere, Michiel : S 1638, 1640, 1641.
 de Somere, Joos, arts : S 1627, 1628, 1631, 1633.

(38) B = Burgemeester, S = Schepen, T = Tresorier. Wanneer vóór een jaartal geen letter staat, dan telt de letter die voor het eerste jaartal van de reeks staat.

de Vleeschauwere, Jan : S 1628, 1630, 1632, 1633, 1637, 1639, 1641, 1642.
 de Vos, Remy - vanaf 1622 Jonkheer - : S 1618, 1619, 1620, 1621, B 1622, B 1623, S 1625, 1626, B 1628, 1629.
 de Witte, Franchois : S 1618, 1622, 1624, 1627, 1631, 1632, 1634, 1635, 1636.
 d'Iserin, Franchois : S 1643.
 Egle, Jacques : S 1617.
 Faignaert, Jan : T 1607, 1608, 1609, 1610, S 1611, 1614.
 Galle, Antheunis : S 1634, 1635, 1636.
 Galle, Loys : S 1638.
 Gillis, Jan : S 1613, 1614.
 Gloribus, Martin : S 1608.
 Hamilton, Guillaume : S 1643.
 Hepbron, Olivier : S 1614, 1615, 1616.
 Hughes, Beernaert : S 1606, 1607, 1610, 1611, 1613, 1614.
 Isenbrant, Daniël : S 1640, 1643.
 Jacobsen van Loo, Jan : S 1622, 1623, 1624.
 Janssens, Gheeraert : S 1606, 1609, 1610, 1611, 1613.
 Kelderman, Jan : S 1608, 1609.
 Lanksweert, François : S 1643.
 Lauwers, Laurens : S 1606.
 Le Febure, Bernard : S 1612.
 Masin, Jo Eloy : B 1606, 1607, 1612, overleden in 1612.
 Muelebeke, Jan - vanaf 1617 Meester - : S 1612, T 1613, 1614, S 1615, T 1617, 1618, 1619, S 1620, 1621.
 Mingheer, Jan : S 1608, 1609.
 Nollet, Pieter : S 1622, 1623, 1625, 1626, 1630, 1631, 1632, 1634, 1635, 1636, 1641, 1642.
 Pietersse van Haerlem, Cornelis : S 1612.
 Sambitoris, Jan : S 1607, 1608, 1609, T 1610, 1611, S 1615, 1618.
 Scheemaecker, Jan : S 1609, 1612, 1615, 1617, 1619, 1622.
 Stalpaert, Jacques : S 1631, T 1632, 1633, S 1634, 1635, 1636, T 1639, T 1640, S 1641, 1642, 1644.
 Stroobanus, Mr Jan Augustyn : S 1610, 1611.
 Tack, Jan : S 1607, B 1612, S 1613.
 Tegnaghel, Jacques : B 1608.
 Thielman, Gillis : T 1606, S 1607, 1608, B 1609, 1610, 1611, S 1612, 1613, 1614, 1618, 1619, B 1620, 1621.
 Thierin, Hercules - vanaf 1624 Jonkheer - : S 1606, 1607, 1608, 1609, B 1613, 1614, 1615, T 1616, B 1618, 1619, 1624, 1625, 1626, 1627.
 van Avyn, Melchior : S 1638, 1640.
 van Daele, Jan : S 1638.

vande Poele, Edewaert : S 1625.
 vander Haeghe, Adriaen : S 1633, 1637, 1640, T 1644.
 vander Haeghen Jacques : S 1618, 1619, 1620, 1621.
 vander Leene, Mr Andries : S 1627, 1629, 1632, 1633, 1638, 1640, 1643.
 vander Zype, Pieter : S 1615, 1616, 1620, 1621.
 van Hecke, Laureyns : S 1624, 1625.
 van Heghelson, Cornelis : S 1629, 1630, 1633, 1634, 1635, 1636, B 1637,
 1638, S 1639, B 1644.
 van Torre, Maerten : S 1626, 1627, 1629, B 1630, 1631, 1632.
 van Troostenberghe, Jacques : S 1618, 1620, 1621, T 1624, 1625, 1626,
 S 1627.
 Vignaulx, Jean : S 1637, 1639.
 Vilain, Symoen : S 1619, 1620, 1621, 1623, 1624, 1625, overleden in
 1625.
 Villegas, Adriaan : T 1621, 1622, 1623, S 1624.
 Wery, Thomas : S 1641, 1642, 1644.
 Woellaerts, Jan : S 1625, 1629.
 Wyts, Joos : S 1612.
 Woulters, Guillaume : S 1617.
 Ysenbrandt, Daniël : S 1610, 1611, 1613, 1619, 1623, 1624.